

SM23

Twijfel zaaien is zo als Methusalem

Ik zag een bericht voorbijkomen waarin iemand suggereerde dat klimaatverandering niet bestaat omdat ‘Antarctica getroffen is door de LAAGSTE TEMPERATUREN OOIT’ (let vooral op de hoofdletters). En oh ja, de koraalriffen zijn zich alweer aan het herstellen, de ijsberen komen terug en in 1976 was het óók heel erg warm’.

Dit was mijn reactie:

‘Ik moet je feliciteren. Nee, echt, goed gedaan. En ik schrijf dit niet zozeer aan jou — ik twijfel ernstig of je in staat zou zijn je eigen hypothesen te falsifiëren — maar aan iedereen die hier meeleeft en ook de moeite neemt om de commentaren door te nemen.

Ik feliciteer je van harte. Want je bent er succesvol in geslaagd twijfel te zaaien. Dat is een apart vakgebied. Jij hoeft namelijk helemaal niet te onderbouwen waarom het klopt wat je zegt. En je hoeft ook niet te verdedigen dat het niet klopt. Jij hoeft alleen maar twijfel te zaaien. Wat doen mensen als ze twijfelen over zo’n complex en veelomvattend onderwerp als klimaatverandering? Ze haken af. Ze halen de schouders op en gaan terug naar hun supralokale dagelijkse beslommeringen in het hier en nu.

— *De tabaksindustrie heeft hele decennia lang succesvol twijfel gezaaid over het causale verband tussen roken en longkanker. Ze hoefden alleen maar te zeggen ‘nou ja, we weten het niet zeker’.*

— *De farmaceutische industrie heeft hele decennia effectief twijfel gezaaid over het causale verband tussen opioïden en verslaving, ziekte en dood. Ze hoefden alleen maar te zeggen ‘tja, we weten het niet zeker’.*

— *De fossielebrandstofindustrie heeft hele decennia lang diepgravende twijfel gezaaid over het causale verband tussen de uitstoot van broeikasgassen en het klimaat. Ze hoefden alleen maar te zeggen ‘ach, er is zóveel wat we nog niet weten’.*

Maar het ergste is nog wel, dat jij denkt dat je met één ‘pennenstreek’ van je smartphone honderden hoog opgeleide klimaatwetenschappers en duizenden klimaatrapporten aan de kant kan schuiven. Dat je denkt dat je je met cherry picking kunt meten met specialisten op het

gebied van meteorologie, klimatologie, geologie, kosmologie, antropologie, natuurkunde, scheikunde en wiskunde.

Maar het zou je bijzonder sieren als je je eigen hypothese — ‘er is niets aan de hand met het klimaat, het wordt alweer kouder’ — zou falsifiëren. Dat betekent dat je jezelf de volgende vragen stelt:

- *Wanneer heb ik ongelijk?*
- *Wat zou mijn stelling ontkrachten?*
- *Welke kennis en informatie zou mij van mening doen veranderen?*
- *Wat moet er gebeuren om mijn theorie omver te werpen?*

Goede wetenschappers doen dat. Om klimaatwetenschapper te worden moet je namelijk flink naar school. Het vergt tientallen jaren van bloed, zweet en tranen om goed onderbouwde klimaatanalyses te doen. Het enige dat jij nodig hebt is een internetverbinding, een smartphone en kokervisie. Maar de schade is al aangericht. De twijfel is gezaaid. Dus ik feliciteer je van harte: je bent succesvol onderdeel van het probleem geworden en niet van de oplossing.

Wat zei Greta Thunberg ook alweer? Oh ja.

‘How dare you?!’

Maar ze zei ook:

‘I want you to panic’.

Waarvan akte’.

Meer weten?

<https://www.bol.com/nl/nl/p/de-mens-als-grens/9300000128941910/>

De mens als grens – Over de onbuigzame barrières van ons bestaan
